

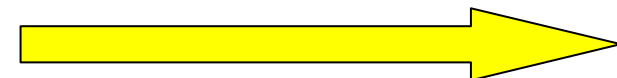
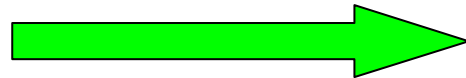

1600 – 1700 Tijd van de regenten en vorsten

De Republiek. Hugo de Groot (1583-1645), de pionier van het moderne volkenrecht, is vooral bekend door de boekenkist waarmee hij op 22 maart 1621 wist te ontsnappen uit slot Loevestein. Daar zat hij sinds 1619 gevangen wegens landverraad. Hij was juridisch adviseur van de landsadvocaat Oldenbarnevelt en een van de hoofdrolspelers in de Bestandstwisten. Oldenbarnevelt werd onthoofd; de Groot werd veroordeeld tot levenslange gevangenschap, die hij dankzij de list met de boekenkist niet uit zat. Hij bracht de rest van zijn leven als banneling door in het buitenland en stierf in 1645 in Rostock. Hugo de Groot was een wonderkind dat op elfjarige leeftijd aan de net opgerichte Leidse universiteit ging studeren. Daar werd hij begroet als de opvolger van Erasmus. Hij bleek een intellectuele alleskunner, die even gemakkelijk Latijnse verzen schreef als volwaardige edities van teksten uit de klassieke Oudheid. Hij schreef een groot aantal verhandelingen op theologisch, historisch en vooral juridisch terrein. Met historische en juridische voorbeelden probeerde hij bijvoorbeeld aan te tonen dat Holland al sinds de Bataven over de ideale regeringsvorm beschikte en bijvoorbeeld dat het de Hollanders vrij stond wereldzeeën te bevaren.

De humanistische geleerde bracht ordening en structuur in de bestaande kennis. Zijn juridische werken leverden belangrijke nieuwe inzichten op, zoals in 'Over het recht van oorlog en vrede' uit 1625, dat de grondbeginselen van het volkenrecht uiteenzette. In het buitenland kent men Hugo de Groot onder de Latijnse naam Grotius. Als slachtoffer van de stadhouder vervulde hij samen met Oldenbarnevelt en de gebroeders De Witt een symboolfunctie voor de tegenstanders van de Oranjes. Tijdens de patriottentijd doken dan ook verschillende relieken van hem op, waaronder twee boekenkisten.

Heerlijkheid Stein. Elisabeth Margaretha van Bronckhorst-Batenburg was in 1580 getrouwd met Gerard van Luxemburg de Hollogne. Het testament van haar broer Willem en de afspraken die zij in 1576 samen met haar moeder en broer Karel had gemaakt hadden bepaald dat de heerlijkheid Stein in het bezit van haar of haar nazaten zou komen als de familie Bronckhorst-Batenburg in mannelijke lijn zou zijn uitgestorven. Blijven er in Karel's nakomelingschap slechts vrouwen over

“dan ende in sulcken gevalle sall jonckfrau Elisabeth ofte haere lijfserven gepraefereert werden den frawen, die van den voorschreven heere van Biecht ofte sijnen soonen in mannelicken geslachte souden mogen gecomen ende gebleven sijn”.

Boudewijn van Luxemburg, de zoon van Elisabeth, heeft met hulp van Staatse soldaten in april 1604 op gewelddadige wijze het kasteel in bezit genomen en heeft het een jaar in bezit gehad. Hij heeft echter zijn recht niet kunnen claimen omdat Maximiliaan van Bronckhorst-Batenburg nog steeds rechtmatig eigenaar van de heerlijkheid was.

In de 2^e helft van de 17^e eeuw is familie Bronckhorst-Batenburg in mannelijke lijn uitgestorven en zijn de rechten van Elisabeth overgegaan op haar kleindochter Maria Gertrudis Ignatia van Luxemburg de Hollogne. Zij werd in 1664 op zevenjarige leeftijd als wees opgevoed in een kloosterinternaat in Luik. De familie de Merode had betreffende de erfopvolging weinig te duchten van haar en haar familie. In 1673 trouwt ze met baron Borchard Willem de Kinsky, een afstammeling uit een Boheems geslacht, dat zich tegen het einde van de 16e eeuw in het Rijnland gevestigd had en in Staatse dienst was. Borchard de Kinsky was drost van Meurs. Hij begon in 1689 het proces te Kuringen, dat na lang slepen vanaf 1701 in hoger beroep voor het Rijkskamergerecht van Wetzlar werd voortgezet. Voor het tot een beslissing kwam hij tegenover een geduchte tegenstander te staan in de persoon van de generaal-veldmaarschalk Johan Philips Eugenius de Merode, kleinzoon van Florens de Merode en Anna Maria Sidonia van Bronckhorst-Batenburg, rijksgraaf en markies van Merode-Westerloo, grande van Spanje, ridder van het Gulden Vlies, keizerlijk kamerheer, lid van de geheime raad van de keizer, enz., enz. Gedurende diens leven maakte Borchard de Kinsky niet de geringste kans betreffende zijn rechten en hij stierf in 1724 zonder iets bereikt te hebben.

